

Neil Gaiman

AMERİKAN TANRILARI

ONUNCU YIL EDİSYONU

Yazarın Tercih Ettiği Metin

Çeviren

Niran Elçi

Onuncu Yıl Edisyonu Ekleme ve Ek Metin Çevirileri

Alican Saygı Ortanca

BİRİNCİ BÖLÜM

GÖLGELER

BİR

*Ülkemizin sınırları mı, efendim?
Kuzeydeki sınır Aurora Borealis'le örtülü, doğuda ise
yükselen güneş ile güneyde ekinokslar dizisi çevreler bizi
ve batıda Mahşer Günü.*

–Amerikalı, Joe Miller'ın Şaka Kitabı'ndan

Gölge hapiste üç sene yatmıştı. Yeterince cüsseliydi, satılacak birine benzemiyordu, bu yüzden en büyük sorunu zaman öldürmek olmuştu. Vücudunu zinde tutmuştu, maddenî paralarla yapılan numaralardan öğrenmişti ve karısını ne kadar çok sevdiği konusunda bol bol düşünmüştü.

Hapiste olmanın en iyi tarafı –Gölge'nin fikrine göre belki de tek iyi tarafı– rahatlama duygusuydu. Düşebileceği kadar düşmüş, dibe vurmuş olma hissi. Adamın onu eline geçireceğinden endişelenmesi gerekmiyordu, çünkü adam onu eline geçirmişti. Yeni başlayan sabaha korku içinde uyanmıyordu, artık yarının ne getireceğinden korkmuyordu; çünkü dün, zaten onu getirmişti.

Mahkûm edilmenize yol açan suçu işleyip işlemediğinizin önemli olmadığına karar vermişti Gölge. Onun deneyimlerine göre, hapiste karşılaştığı herkes bir şeyden mağdurdur: Yetkililerin her zaman yanıldığı bir yer vardı; ya siz yapmadığınız halde bir şeyi yaptığınızı söylerlerdi ya da yaptığınızı şeyi tam olarak yaptığınızı biçimde değil de farklı

şekilde anlatırlardı. Önemli olan, sizi ele geçirmiş olmalarıydı.

Bunu, hapishane argosundan kötü yemeklere kadar, her şeyin yeni olduğu ilk birkaç gün içinde fark etmişti. İçeri atılmanın acısına ve tüyler ürperten dehşetine rağmen, rahat bir nefes almıştı.

Gölge fazla konuşmamaya çalışıyordu. İkinci senenin ortalarına doğru, koğuş arkadaşı Low Key Lyesmith'e teorisinden bahsetmişti.

Minnesotalı bir dolandırıcı olan Low Key yara izini ortaya çıkaran bir gülümsemeye onaylamıştı. “Evet,” demişti. “Bu doğru. Hatta ölüm cezası yemişsen daha da iyi. İşte o zaman, sırf arkadaşları ona her zaman çalışırken öleceğini söylediği içinilmek boynuna geçirilirken çalışmayı bırakan adam hakkındaki fıkraları hatırlarsın.”

“Bu fıkra mıymış?” diye sordu Gölge.

“Aynen öyle. Darağacı mizahı. Var olan en iyi mizah türü; en kötüsünü ise az önce anlattım. Bunlara alışmak için birkaç günün olur, alıştıktan sonra ise bir adım ilerisine gidemeyeceğin bir yolun sürücüsü olursun.”

“Bu eyalette birini en son ne zaman astılar?” diye sordu Gölge.

“Ben nereden bileyim?” Lyesmith kızıl-sarı saçlarını hemen her zaman tıraşlardı. Kafatasındaki çizgileri görebiliyordunuz. “Ama bak sana ne diyeceğim. Bu ülke, insanları asmayı bıraktıkları zaman bok yoluna gitmeye başladı. Darağacı pisliği yok. Darağacı anlaşması yok.”

Gölge omuzlarını silkti. O, ölüm cezasında romantik bir taraf göremiyordu.

Eğer ölüm cezası yoksa, diye düşündü, o zaman cezaevi en iyi durumda ancak hayattan alınmış geçici bir molaydı. Bunun iki sebebi vardı. Birincisi, hayatın sinsice cezaevine sızmasıydı. Daha da düşeceğiniz yerler her zaman vardı, üs-

telik yükseldiğiniz zamanlarda bile; hayat bir şekilde devam ediyordu, bir mikroskoptan incelense ya da bir kafeste geçse de. Ve ikincisi, yeterince uzun süre beklerseniz, bir gün sizi salmak zorunda kalacaklardı.

Başlangıçta, o gün, Gölge'nin odaklanamayacağı kadar uzaktaydı. Sonra, uzak bir umut ışıltısına dönüştü ve hapishane bokuna bulandığında –ki hapishane boku bulanacak birilerini her zaman bulurdu– kendi kendine, “Bu da geçecek,” demeyi öğrendi. Bir gün sihirli kapı açılacaktı ve Gölge o kapıdan geçecekti. Bu yüzden, hapishane kantininde sattıkları tek takvim olan *Kuzey Amerika'nın Ötücü Kuşları* takviminde günleri işaretledi, güneş o görmeden battı, güneş o görmeden doğdu. Hapishane kütüphanesinin çoraklığında bulduğu bir kitaba bakarak madeni parayla yapılan numaraları çalıştı, çözdü ve kafasında hapisten çıktığında neler yapacağına dair listeler yaptı.

Gölge'nin listeleri kısaldıkça kısaldı. İki sene sonra, üç maddeye inmişti.

İlk olarak, banyo yapacaktı. İçi köpüklü su dolu bir küvette gerçek, uzun, ciddi bir banyo. Belki gazete okurdu, belki okumazdı. Bazı günler okumayı planlıyordu, bazı günler okumamayı.

İkinci olarak, havluyla kurulanacaktı ve üzerine bir sabahlık geçirecekti. Belki ayaklarına da terlik giyerdi. Terlik fikri hoşuna gidiyordu. Tütün kullanıyor olsa, pipo içerdi, ama Gölge tütün kullanmıyordu. Karısını kollarına alacaktı (“Köpecik,” diye nida atacaktı karısı sahte bir dehşet ve gerçek bir sevinçle, “ne yapıyorsun?”). Onu yatak odasına taşıyacaktı ve kapıyı kapatacaktı. Acıkuklarında pizza sipariş edeceklerdi.

Üçüncü olarak, o ve Laura, belki iki gün sonra yatak odasından çıktıklarında, sessiz sakin yaşayacaktı ve hayatının geri kalanı boyunca başını derde sokmayacaktı.

“O zaman mutlu olacak mısınız?” diye sordu Low Key Lyesmith. O gün cezaevi atölyesinde kuş yemliğı yapıyorlardı, ki araba plakası basmaktan daha eğlenceli olmayan bir işti.

“Ölene kadar kimseye mutlu denemez,” dedi Gölge.

“Herodot,” dedi Low Key. “Bak işte. Öğreniyorsun.”

“Herodot da kim?” diye sordu Iceman, iki duvarını tabandaki oyuklara geçirdiğı bir kuş yemliğini vidalayıp sağlamlaştırılması için Gölge’ye aktarıırken.

“Ölü bir Yunan,” dedi Gölge.

“En son kız arkadaşım bir Yunan’dı,” dedi Iceman. “Ailesi amma da boktan şeyler yiyordu. Hayatta inanmazsın. Yaprğa sarılı pirinç. Öyle boktan şeyler.”

Iceman bir kola makinesinin cüssesine ve boyutlarına sahipti. Gözleri maviydi, saçları ise o kadar açık sarıydı ki, beyaz gibi görünüyordu. Sevgilisinin dans ettiği ve kendisinin korumalık yaptığı bir barda, kızı elleyen bir adamı eşek sudan gelene kadar dövmüşü. Adamın arkadaşları polisi çağırmişti, polis Iceman’ı tutuklamış, sabıka kaydını kontrol etmişti ve Iceman’ın on sekiz ay önce mahkûmlar için düzenlenen çalışma izni programından kaçtığı anlaşılımişti.

“Ee, başka ne yapacaktım ki?” diye sormuştu Iceman, hüzünlü hikâyesini Gölge’ye anlatırken. “Adama onun benim kız arkadaşım olduğunu söylemişim. Bana bu şekilde saygısızlık etmesine izin mi verecektim? Ha? Herif, kızın her tarafını elledi desem yalan söylemiş olmam.”

“Yok artık,” gibi anlamsız bir şey dedi Gölge ve orada bıraktı. Öğrendiğı ilk birkaç şeyden biri, hapiste kendi cezanızı çektiğinizdi. Başkasının cezasını onlar adına çekmezsiniz.

Sesini çıkarma. Kendi cezanı çek.

Aylar önce Lyesmith, Gölge’ye Herodot’un *Tarih* kitabının yıpranmış, karton kapaklı bir kopyasını ödünç vermişti.

“Sıkıcı değil. İyi bir kitap,” demişti. Gölge kitap okumadığını söyleyerek itiraz ettiğinde, “Önce oku, sonra bana iyi olduğunu söyle,” diye cevap vermişti.

Gölge yüzünü buruşturmuştu, ama okumaya başlamıştı ve kitabı bir türlü elinden bırakamamıştı.

“Yunanlılar,” demişti Iceman tiksintiyle. “Onlar hakkında söyledikleri de doğru değil. Kız arkadaşımı kışından dürtüklemeye çalıştım, neredeyse gözlerimi çıkaracaktı.”

Lyesmith bir gün, önceden haber vermeden nakledilmişti. Herodot kitabını Gölge’ye, sayfaların arasına gizlediği birkaç gerçek madeni parayla beraber bırakmıştı. Kitabın içinde iki çeyreklik, bir peni ve bir de beş sentlik bulunuyordu. Madeni para yasaktı; kenarlarını taşa sürterek keskinleştirebilir, kavgada birinin yüzünü kesip yaralayabilirdiniz. Gölge silah istemiyordu, Gölge yalnızca elleriyle yapabileceği bir şey istiyordu.

Gölge batıl inançlı değildi. Göremediği hiçbir şeye inanmazdı. Yine de, tıpkı soygundan önceki günlerde olduğu gibi, o son haftalarda cezaevinin üzerine bir felaket havası çöktüğünü hissetmişti. Midesinin ortasında bir boşluk vardı ve kendi kendine, sırf dışarıdaki dünyaya geri döneceği için hissettiği korkudan olduğunu söylüyordu. Ama emin değildi. Paranoyaklığı olağan sınırları aşmıştı ve cezaevinde olağan çok değerliydi, hayatta kalabilme becerisiydi. Gölge her zamankinden de sessiz, her zamankinden de gölgemsi oldu. Kendini gardiyanların ve diğer mahkûmların vücut dillerini izlerken, olacağından emin olduğu kötü şeylere dair ipucu ararken buldu.

Tahliyesinden bir ay önce, Gölge soğuk ofiste oturmuş, alnında şarap rengi bir doğum izi bulunan kısa boylu adama bakıyordu. Masanın iki yanına oturmuşlardı; Gölge’nin dosyası adamın önünde açıktı ve elinde bir tükenmez kalem vardı. Kalemin ucu fena çiğnenmişti.

“Üşüdün mü, Gölge?”

“Evet,” dedi Gölge. “Biraz.”

Adam omuzlarını silkti. “Sistem yüzünden,” dedi. “Kazanlar aralık ayının birine kadar yanmıyor. Sonra da, bir martta kapatılıyor. Kuralları ben belirlelemiyorum.” Görgü kurallarını yerine getirdi ve işaret parmağını dosyanın içine zımbalanmış bir sayfanın üzerinde gezdirdi. “Otuz iki yaşında mısın?”

“Evet, efendim.”

“Daha genç görünüyorsun.”

“Sağlıklı yaşadığımdandır.”

“Burada, örnek bir mahkûm olduğun yazıyor.”

“Dersimi aldım, efendim.”

“Gerçekten mi? Gerçekten aldın mı?” Adam kaşlarını çatarak dikkatle Gölge’ye bakarken alnındaki doğum izi biraz aşağıya doğru indi. Gölge, adama hapisane hakkındaki teorilerinin birkaçından bahsetmeyi düşündü, ama hiçbir şey söylemedi. Başını salladı ve gerektiği gibi tövbekâr görünmeye yoğunlaştı.

“Burada bir karın olduğu yazıyor, Gölge.”

“Adı Laura.”

“O cephe işler nasıl?”

“Oldukça iyi. Tutuklandığım ilk zamanlarda bana biraz kızmıştı açıkçası. Ancak, beni mümkün olduğunca sık ziyaret etti; çok yol gelmesi gerekiyor. Yazıyoruz ve onu her fırsatta arıyorum.”

“Karın ne iş yapıyor?”

“Seyahat acentasında çalışıyor. Dünyanın her tarafına insan yolluyor.”

“Nasıl tanıştınız?”

Gölge adamın neden sorduğuna karar veremedi. Ona, onu hiç ilgilendirmediğini söylemeyi düşündü, ama sonra, “En iyi arkadaşımın karısının en iyi arkadaşıydı,” dedi. “Bize bir randevu ayarladılar. İyi anlaştık.”

“Seni bekleyen bir iş var mı, peki?”

“Evet, efendim. Arkadaşım Robbie, biraz önce bahsettiğim, eskiden idman yaptığım Kas Çiftliği'nin sahibi. Eski işimin beni beklediğini söyledi.”

Adam tek kaşını kaldırdı. “Gerçekten mi?”

“Çok müşteri çekeceğimi söylüyor. Eski müdavimleri geri getireceğimi. Daha da zorlu olmak isteyen zorlu takımı çekeceğimi.”

Adam tatmin olmuş görünüyordu. Tükenmez kaleminin ucunu çiğnedi, sonra sayfanın arkasını çevirdi.

“İşlediğin suç hakkında ne düşünüyorsun?”

Gölge omuzlarını silkti. “Aptallık yaptım,” dedi ve içtendi.

Doğum izli adam içini çekti. Bir kontrol listesindeki bazı maddelerin yanına onay işareti koydu. Sonra Gölge'nin dosyasındaki sayfaları çevirdi. “Buradan eve nasıl gideceksin?” dedi. “Otobüsle mi?”

“Uçakla gideceğim. İnsanın karısının seyahat acentesinde çalışması iyi oluyor.”

Adam alnını kırıştırdı ve doğum izi de kırıştı. “Bilet mi yolladı?”

“Gerekmiyor. Yalnızca onay numarasını yolladı. Elektronik bilet. Tek yapmam gereken bir ay sonra havaalanına gitmek ve kimliğimi göstermek. Sonra bu şehirden gidiyorum.”

Adam başını salladı, son bir not yazdı, ardından dosyayı kapattı ve tükenmez kalemi bıraktı. İki soluk el gri masanın üzerinde pembe hayvanlar gibi durdu. Adam ellerini birbirine yaklaştırdı, işaret parmaklarını birbirine dayayarak dikti ve ıslak, ela gözlerle Gölge'ye baktı.

“Şanslısın,” dedi. “Geri dönebileceğin biri var, işin seni bekliyor. Burada yaşadıklarını geride bırakabilirsin. İkinci bir şansın var. Bunu en iyi şekilde kullan.”

Gitmek üzere ayağa kalkarken adam Gölge'nin elini sıkmaya kalkışmadı, Gölge bunu beklemiyordu da.

En kötüsü de son haftaydı. Bazı açılardan üç senenin tamamından daha kötüydü. Gölge, hava durumu yüzünden mi olduğunu merak ediyordu: baskın, durgun ve soğuk. Fırtına yaklaşıyor mu gibi hissediyordu, ama fırtına gelmedi. Huzursuzdu, sinirliydi, midesinin derinliklerinde, hiç yolunda gitmeyen bir şeyler olduğunu hissediyordu. Egzersiz avlusunda rüzgâr esiyordu. Gölge, havada kar kokusu alabildiğini hayal ediyordu.

Karısını ödemeli aradı. Gölge, telefon şirketlerinin hapisane telefonundan yapılan aramalar için üç dolar ek ücret aldığını biliyordu. Bu yüzden operatörler hapisaneden arayanlara gerçekten nazik davranıyordu, Gölge şu karara varmıştı: Maaşlarını onun ödediğini biliyorlardı.

"İçimde tuhaf bir his var," dedi Laura'ya. Ona söylediği ilk şey bu değildi. İlki, "Seni seviyorum" idi, çünkü eğer içtenseniz, söylemek için iyi bir şeydi ve Gölge içtendi.

"Merhaba," dedi Laura. "Ben de seni seviyorum. Tuhaf olan ne?"

"Bilmiyorum," dedi Gölge. "Belki hava durumu yüzündendir. Bir fırtına kopsa, her şey yoluna girecekmiş gibi hissediyorum."

"Burası güzel," dedi Laura. "Son yapraklar düşmedi. Fırtına olmazsa, eve geldiğinde sen de görebileceksin."

"Beş gün," dedi Gölge.

"Yüz yirmi saat sonra eve geliyorsun," dedi Laura.

"Orada her şey yolunda mı? Yanlış olan hiçbir şey yok mu?" "Her şey yolunda. Bu gece Robbie'yle görüşeceğiz. Senin için sürpriz eve hoşgeldin partisi planlıyoruz."

"Sürpriz parti mi?"

"Elbette. Senin hiçbir şeyden haberin yok, değil mi?"

"Hiç."

“İşte benim kocam,” dedi Laura. Gölge gülümsediğini fark etti. Üç senedir içerideydi, ama Laura onu gülümsetmeyi hâlâ başarabiliyordu.

“Seni seviyorum, tatlım,” dedi Gölge. “Seni seviyorum, köpecik,” dedi Laura. Gölge telefonu kapattı.

Evlendikleri zaman Laura Gölge’ye bir köpek yavrusu istediğini söylemişti, ama ev sahipleri kira kontratında ev hayvanlarına izin verilmediğinin yazılı olduğunu hatırlatmıştı. “Hey,” demişti Gölge, “ben senin köpeğin olabilirim. Ne yapmamı istersin? Terliklerini mi kemireyim? Mutfağa mı pisleyeyim? Burnunu mu yalayayım? Bacak aranı mı koklayayım? İddiaya girerim, bir köpek yavrusunun yapabildiği her şeyi yapabilirim!” Sonra Laura’yı tüy gibi hafifmiş gibi onu kollarına almış, o kıkırdar ve ciyaktarken onun burnunu yalamıştı ve sonra yatağa taşımıştı.

Yemekhanede, Sam Fetisher kıyın kıyın Gölge’ye yanaştı ve yıpranmış dişlerini göstererek gülümsedi. Gölge’nin yanına oturup, peynirli makarnasını yemeye başladı.

“KONUŞMAMIZ LAZIM,” dedi Sam Fetisher.

Sam Fetisher Gölge’nin gördüğü en siyah adamlardan biriydi. Altmış yaşında olabilirdi. Sekseninde de olabilirdi. Ama diğer yandan, Gölge Sam Fetisher’dan daha yaşlı gösteren, otuz yaşında uyuşturucu bağımlıları da görmüştü.

“Mm?” dedi Gölge.

“Fırtına yaklaşıyor,” dedi Sam.

“Öyle gibi,” dedi Gölge. “Belki yakında kar yağar.”

“O türden fırtına değil. Ondan daha büyük bir fırtına geliyor. Sana söylüyorum, evlat, büyük fırtına geldiğinde dışarıda olacağına burada ol.”

“Cezamı çektim,” dedi Gölge. “Cuma günü gidiyorum.” Sam Fetisher Gölge’ye baktı. “Nerelisin?” diye sordu. “Eagle Point. Indiana.”

“Yalancı ibne,” dedi Sam Fetisher. “Memleketini dedim. Anan baban nereli?”

“Chicago,” dedi Gölge. Annesi küçükken Chicago’da yaşamıştı ve yarım ömür önce, orada ölmüştü.

“Dediğim gibi. Büyük bir fırtına geliyor. Dikkat çekme, Gölge, evlat. Bu tıpkı... Ortalıkta gezinen kıtalara ne deniyordu? Bir tür levha?”

“Tektonik levha mı?” diye tahmin yürüttü Gölge.

“O işte. Tektonik levhalar. Onlar gezinirken, Kuzey Amerika gidip Güney Amerika’ya tosladığı zaman, arada kalmak istemezsin. Çaktın mı?”

“Hiç anlamadım.”

Tek kahverengi göz yavaşça kapanarak göz kırptı. “Eh, uyarmadı deme,” dedi Sam Fetisher. Titrek bir portakallı jöle yumrusunu kaşıklayıp ağzına götürdü.

“Demem.”

Gölge geceyi yarı uyanık geçirdi; dalıp uyanıyor, yeni koğuş arkadaşının alt ranzada homurdanmasını ve horlamasını dinliyordu. Birkaç koğuş uzakta bir adam hayvan gibi sızlanıyor, uluyor, ağlıyordu ve zaman zaman biri ona bağılıyor, çenesini kapamasını söylüyordu. Gölge duymamaya çalışıyordu. Boş dakikaların, yapayalnız ve yavaş, üzerinden akıp gitmesine izin verdi.

İki gün kalmıştı. Yulaf ezmesi ve hapishane kahvesi ile başlayan kırk sekiz saat. Wilson adlı bir gardiyan Gölge’nin omzuna gerekenden daha sertçe vurdu ve, “Gölge? Bu taraftan,” dedi.

Gölge vicdanını gözden geçirdi. Vicdanı sessizdi, ama Gölge hapishanede bunun, başının feci belada olmadığı anlamına gelmediğini gözlemlemişti. İki adam, adımları metal ve beton üzerinde yankılanarak, hemen hemen yan yana yürüdüler.

Boğazının arkasında, bayat kahve kadar acı bir korku tadı vardı. Beklediği kötü şey oluyordu...

Kafasının arkasında bir ses mahkûmiyetine bir sene daha ekleyeceklerini, ona hücre cezası vereceklerini, el-

lerini keseceklerini, kellesini uçuracaklarını fısıldıyordu. Kendi kendine aptallık ettiğini söyledi, ama kalbi yine de göğsünden çıkacakmış gibi atıyordu.

“Seni anlamıyorum, Gölge,” dedi Wilson, yürürlerken.

“Anlamayacak ne var, efendim?”

“Sen. Fazla sessizsin. Fazla nazik. Yaşlı adamlar gibi bekliyorsun, ama yaşın kaç? Yirmi beş? Yirmi sekiz?”

“Otuz iki, efendim.”

“Nesin peki? Meksikalı mısın? Çingene mi?”

“Bildğim kadarıyla hayır, efendim. Belki.”

“Belki sende zenci kanı vardır. Sende zenci kanı var mı, Gölge?”

“Olabilir, efendim.” Gölge dimdik durdu, dümdüz önüne baktı ve bu adamın onu kızdırmasına izin vermeme işine odaklandı.

“Öyle mi? Eh, tek bildiğim, beni feci ürküttüğün.” Wilson’ın saman sarısı saçları, saman sarısı bir yüzü ve saman sarısı bir gülümsemesi vardı. “Yakın zamanda bizim yanımızdan ayrılacaksın, değil mi?”

“Umarım öyle olur, efendim.”

“Buraya yeniden geleceksin. Bunu gözlerinde görebiliyorum. Sen Tanrı’nın belası bir adamsın, Gölge. İşin aslı, eğer bana sorulacak olsaydı, siz aşağılık heriflerin hiçbiri buradan dışarı adım atamazdınız. Sizi bir çukura atar, sonsuza kadar da orada unutturdum.”

*Oubliettes** diye düşündü Gölge ama bir şey söylemedi. Bu iş hayatta kalmakla ilgiliydi: Cevap vermedi, gardiyanların iş güvenliği, pişmanlığın doğallığının tartışması, rehabilitasyon ya da suçların tekrarlanma oranıyla ilgili hiçbir şey söylemedi. Komik ya da akıllıca laflar da etmedi; hapishane görevlilerinden biriyle konuşacak olsa, ne zaman olursa olsun, kendini sağlama almak için tek kelime dahi etmedi.

* (Fr.) Zindan. -çn

Konuşman gerektiğinde konuş. Her işi zamanında yap. Dışarı çık. Eve gel. Uzun ve sıcak bir banyo yap. Laura'ya onu sevdiğini söyle. Hayatını baştan kur.

Birkaç tane kontrol noktasından geçtiler. Her seferinde Wilson kimlik kartını gösterdi. Bir kat merdiven çıktılar ve cezaevi müdürünün odasının önüne geldiler. Gölge daha önceden buraya hiç gelmemişti ama burasının neresi olduğunu biliyordu. Kapının üzerine siyah harflerle müdürün adı –G.Patterson– yazılmıştı ve kapının yanında minyatür trafik ışıkları vardı.

En üstteki ışık kırmızı yanıyordu.

Wilson trafik ışıklarının altındaki bir düğmeye bastı.

Birkaç dakika orada sessizlik içinde beklediler. Gölge kendi kendine her şeyin yolunda olduğunu, cuma sabahı Eagle Point'e giden bir uçağa bineceğini anlatmaya çalıştı, ama buna kendisi de inanmadı.

Kırmızı ışık söndü ve yeşil ışık yandı. Wilson kapıyı açtı ve içeri girdiler.

Gölge son üç sene içinde cezaevi müdürünü yalnızca birkaç kez görmüştü. Bir seferinde müdür bir politikacıyı cezaevinde gezdirmişti, Gölge adamı tanımamıştı. Bir seferinde, bir günlük koğuş hapsi sırasında, müdür onlara yüzerlik gruplar halinde konuşma yapmış, cezaevinin fazla kalabalık olduğunu ve fazla kalabalık olarak kalacağından, duruma alışsalar daha iyi olacağını söylemişti.

Patterson yakından bakınca daha da kötü görünüyordu. Yüzü ovaldi, kır saçları asker saçı gibi kesilmişti. Old Spice kokuyordu. Arkasında bir raf dolusu kitap vardı ve her birinin adında *cezaevi* sözcüğü geçiyordu; masası tertemizdi ve yapraklarını kopardığınız türden bir Far Side takvimi ile bir telefon dışında boştu. Sağ kulağında işitme cihazı vardı.

“Lütfen otur.”

Gölge sıraya oturdu, nezaketten yoksundu.

Wilson arkasında durdu.

Müdür masasının çekmecesini açtı, bir dosya çıkardı ve masasının üzerine koydu.

“Burada, silahlı saldırı ve darp suçundan altı seneye çarptırıldığın yazıyor. Üç sene yattın. Cuma günü tahliye olman gerekiyordu.”

Gerekliyordu? Gölge midesinin karnında takla attığını hissetti. Daha ne kadar yatması gerekeceğini merak etti; bir sene? İki sene? Üç? Tek söylediği, “Evet, efendim,” oldu.

Müdür dudaklarını yaladı. “Ne dedin?”

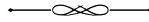
“ ‘Evet, efendim,’ dedim.”

“Gölge, bu akşam seni tahliye edeceğiz. İki gün erken çıkacaksın.” Müdür bunu neşeden yoksun söylemişti, sanki bir idam kararı açıklar gibiydi. Gölge başını salladı ve adamın sadede gelmesini bekledi. Müdür masasının üzerindeki kâğıda baktı. “Bu Eagle Point’teki Johnson Memorial Hastanesi’nden geldi... Karın... Bu sabah, erken saatlerde vefat etmiş. Trafik kazası. Üzgünüm.”

Gölge bir kez daha başını salladı.

Wilson tek kelime etmeden onu koğuşuna geri götürdü. Koğuş kapısını açtı ve Gölge’nin içeri girmesini bekledi. Sonra, “Şu, iyi haber, kötü haber şakaları gibi oldu, değil mi? İyi haber, seni erken bırakıyoruz, kötü haber, karın öldü.” Gerçekten komikmiş gibi güldü.

Gölge hiçbir şey söylemedi.

Uyuşmuş gibi, eşyalarını topladı ve birazını diğer mahkûmlara dağıttı. Low Key’nin Herodot kitabını, madeni para numaraları kitabını bıraktı. Bir anlık vicdan azabından sonra, atölyeden yürüttüğü ve Low Key’nin kitabın içerisine gizlediği bozuklukları görene kadar madeni para görevi

gören boş metal diskleri de bıraktı. Dışarıda gerçek madeni paralar olacaktı. Tıraş oldu. Sivil giysilerini giydi. Kapıları teker teker geçerken, onlardan bir daha geçmeyeceğini biliyordu ve içinde bir boşluk vardı.

Kurşuni gökyüzünden yağmur dökülmeye başladı: buz gibi bir yağmur. Buz parçaları Gölge'nin yüzüne çarptı. Hapishane binasından ayrılıp onları en yakın şehre götürecekt, eskiden okul servisi olarak kullanılan sarı otobüse yürürlerken, yağmur ince paltosunu ıslattı.

Otobüse bindiklerinde iliklerine dek ıslanmışlardı. Gidenler sekiz kişi, diye içinden geçirdi Gölge. İçeride kalanlar bin beş yüz. Gölge otobüste oturdu ve ısıtıcılar çalışana kadar titredi, ne yapacağını, şimdi nereye gideceğini merak etti.

Kafasının içi kendiliğinden gelen hayalet imgelerle doldu. Hayalinde, uzun zaman önce, bir başka cezaevinden çıkıyordu.

Çok uzun süre tavan arasındaki ışısız bir odaya kapatılmıştı: sakalı darmadağındı, saçları dolaşmıştı. Gardiyanlar onu gri taştan yapılmış bir merdivenden indirmiş, parlak renkli şeylerle, insanlarla ve nesnelere dolu bir meydana çıkarmıştı. Pazar günüydü ve sesler, renkler Gölge'nin başını döndürmüştü, meydanı dolduran gün ışığına karşı gözlerini kısmıştı, tuzla ıslanmış havayı ve pazardaki onca güzel şeyin kokusunu içine çekmişti ve solunda güneş suda ışıldıyordu...

Otobüs bir kırmızı ışıkta sarsılarak durdu.

Rüzgâr otobüsün çevresinde uluyordu ve silecekler ön camda fışır fışır ileri geri kayıyor, şehri sarı-kırmızı neon bir ıslaklıkla lekeliyordu. Akşamın erken saatleriydi, ama camın ardı gece gibi görünüyordu.

“Siktir,” dedi Gölge'nin arkasındaki adam, eliyle pence-
renin buğusunu silerek ve kaldırımında seyirten ıslak bir şekli izleyerek. “Orada, dışarıda kuku var.”

Gölge yutkundu. Henüz ağlamadığını hatırlamıştı; aslında, hiçbir şey hissetmiyordu. Gözyaşı yoktu. Üzüntü yoktu. Hiçbir şey...

Kendini, içeri ilk atıldığında koğuşu paylaştığı Johnnie Larch hakkında düşünürken buldu. Johnnie Gölge'ye, parmaklıklar arkasında beş sene geçirdikten sonra, cebinde yüz dolar ve kız kardeşinin yaşadığı Seattle'a bir biletle dışarı çıktığını anlatmıştı.

Johnnie Larch havaalanına gitmişti, biletini masanın arkasındaki kadına vermişti ve kadın ehliyetini görmek istemişti.

Johnnie kadına ehliyetini göstermişti. Ehliyetin süresi birkaç sene önce dolmuştu. Kadın bunun geçerli bir kimlik olmadığını söylemişti. Johnnie ehliyet olarak geçerli olmayabileceğini, ama pekâlâ geçerli bir kimlik belgesini söylemiş, üzerinde bir fotoğrafının olduğunu, boyunu ve kilosunu gösterdiğini belirtmişti ve lanet olsun, eğer Johnnie kendisi değilse, kadının onun kim olduğunu sandığını sormuştu.

Kadın, eğer sesini yükseltmezse müteşekkireceğini söylemişti.

Johnnie ona boktan biniş kartını vermesini, yoksa pişman olacağını, ona saygısızlık edilmesine izin vermeyeceğini söylemişti. Cezaevinde insanların size saygısızlık etmesine izin vermezsiniz.

Sonra kadın bir düğmeye basmıştı ve birkaç dakika sonra havaalanı güvenlik görevlileri gelmiş, Johnnie Larch'ı sessizce havaalanından ayrılmaya ikna etmeye çalışmışlardı, ama Johnnie gitmek istemiyordu ve bir arbede yaşanmıştı.

Bütün bunların sonucunda Johnnie Larch Seattle'a gidememiş, takip eden birkaç günü şehirde, parmaklıklar ardında geçirmişti ve yüz doları bittiğinde içmeye devam edebilmek için oyuncak tabancayla bir benzin istasyonunu

soymuştı ve sonunda polis onu sokaklara işemek suçundan yakalamıştı. Kısa süre sonra, cezasının geri kalanını çekmek üzere tekrar içeri tıkmıştı ve benzin istasyonu soygunu için de biraz süre eklemişlerdi.

Johnnie Larch'a göre bu hikâyeden alınacak ders şuydu: Havaalanlarında çalışan insanların damarına basma.

“ ‘Cezaevi gibi özel bir ortamda geçerli olan davranış tarzları bu tür bir ortamın dışında kullanıldığında faydasız, hatta zararlı olabilir,’ gibi bir şey olmadığından emin misin?” demişti Gölge, Johnnie Larch ona hikâyeyi anlattığı zaman.

“Hayır, beni dinle, sana *söylüyorum*, ahbab,” dedi Johnnie Larch, “havaalanlarındaki o kaltakları kızdırma.”

Gölge aniden anımsadığı bir anıyla hafifçe gülümsedi. Kendi ehliyetinin süresinin bitmesine daha aylar vardı.

“Otobüs terminali! Herkes dışarı!”

Bina sidik ve ekşimiş bira kokuyordu. Gölge taksiye bindi ve sürücüyü onu havaalanına götürmesini söyledi. Bunu sessizce yapabilirse, fazladan beş dolar vereceğini ekledi. Havaalanına yirmi dakikada vardılar ve sürücü tek kelime etmedi.

Şimdi Gölge iyice aydınlatılmış havaalanı terminalinde sarsak sarsak yürüyordu. Bütün bu e-bilet meselesi onu endişelendiriyordu. Cuma günü yapılacak uçuş için bileti olduğunu biliyordu, ama bugün işine yarayıp yaramayacağını bilmiyordu. Elektronik olan her şey ona sihirliymiş ve her an buharlaşıp gidebilirmiş gibi geliyordu.

Yine de, üç sene sonra ilk defa cüzdanı cebindeydi, içinde pek çok süresi dolmuş kredi kartı ve bir Visa kart vardı, bu sonuncusunun ocak sonuna kadar geçerli olduğunu fark ederek sevindi. Bir rezervasyon numarası vardı. Ve eve dönmeyi başardığında her şeyin bir şekilde ve bir kez daha yoluna gireceğinden emin olduğunu fark etti. Laura yine iyi

olacaktı. Belki bu onu birkaç gün erken çıkarmak için çevirdiği bir tür dolaptı. Ya da belki basit bir yanlışlıktı: Otoyoldaki enkazdan bir başka Laura Moon'un cesedi çıkmıştı.

Cam duvarların arkasında, havaalanının dışında şimşekler çaktı. Gölge nefesini tutmuş, bir şeyi beklediğini fark etti. Uzakta gök gürledi. Gölge nefesini verdi.

Bitkin görünümlü, beyaz bir kadın masanın arkasından ona baktı.

“Merhaba,” dedi Gölge. *Üç senedir yüz yüze konuştuğum ilk yabancı kadınsın.* “Bir e-bilet numaram var. Cuma günü yolculuk edecektim, ama bugün gitmem gerek. Ailemden biri öldü.”

“Mm. Bunu duyduğuma üzüldüm.” Kadın klavyede bir şeyler yazdı, ekrana baktı, tekrar yazdı. “Sorun yok. Sizi üç buçuk uçağına aldım. Fırtına yüzünden rötar yapabilir, bu yüzden ekranları takip edin. Bagajınız var mı?”

Gölge omzundaki çantayı gösterdi. “Bunu vermeme gerek yok, değil mi?”

“Hayır,” dedi kadın. “Sorun çıkmaz. Resimli bir kimliğiniz var mı?”

Gölge ona sürücü belgesini gösterdi. Ardından, ona kimisenin bomba verip uçağı götürmesini istemediğine dair kadına güven vermeye çalıştı; karşılık olarak ise kadın ona yazılı bir geçiş kartı verdi. Bunun ardından çantasını X-ray cihazına koydu. Çantası X-ray'den geçerken kendisi de metal detektöründen geçerek ilerledi.

Büyük bir havaalanı değildi, ama ortalıkta dolaşan, yalnızca dolaşan insan sayısı onu hayrete düşürdü. İnsanların çantalarını kayıtsızca yere bırakmasını izledi, arka ceplere tıkıştırılan cüzdanları fark etti, el çantalarının dikkatsizce sandalyelerin altına bırakıldığını gördü. İşte o zaman, artık cezaevinde olmadığını anladı.

Uçağı binmesine otuz dakika vardı. Gölge bir dilim piz-

za aldı ve sıcak peynirle dudağını yaktı. Para üstünü aldı ve telefonlara gitti. Kas Çiftliği'nden Robbie'yi aradı, ama telesekreter yanıtladı.

“Hey Robbie,” dedi Gölge. “Bana Laura'nın öldüğünü söylediler. Erken bıraktılar. Eve geliyorum.”

Sonra, insanlar hata yapabildiği için, bunun olduğunu gördüğü için, evi aradı ve Laura'nın sesini dinledi.

“Selam,” dedi Laura. “Burada değilim ya da telefona gelemiyorum. Mesaj bırakın, ben sizi ararım. Ve iyi bir gün geçirin.”

Gölge'nin içinden mesaj bırakmak gelmedi.

Biniş kapısının yakınındaki plastik sandalyeye oturdu ve çantasını o kadar sıkı tuttu ki, eli acıdı.

Laura'yı ilk gördüğü zamanı düşünüyordu. O zaman adını bile bilmiyordu. Laura, Audrey Burton'ın arkadaşıydı. Gölge, Robbie'yle birlikte Chi-Chi'deki masalardan birinde oturmuş, bir şeyler anlatıyordu, muhtemelen öğretmenlerden birinin nasıl kendi dans stüdyosunu açmaya karar verdiğini anons etmesiyle ilgiliydi; Laura, Audrey'nin arkasından hızlı hızlı içeri girdikten sonra Gölge aniden ona gözlerini alamadan baktığını fark etmişti. Uzun ve kestone rengi saçları vardı, gözleri ise öylesine maviydi ki Gölge onun gözlerine bakar bakmaz, kızın renkli lens kullandığı yanığına düşmüştü. Kız bir çilekli daiquiri sipariş ettikten sonra Gölge'nin de kokteylden tatması için ısrar etmiş, Gölge tadına baktıktan sonra da büyük bir keyif içinde kahkahalar atmıştı.

Laura insanların onun tattığı şeyleri tatmasına bayılırdı.

Gölge o akşam Laura'ya veda ederken onu öpmüştü. Laura çilekli daiquiri tadındaydı ve Gölge bir daha başka kimseyi öpmek istememişti.

Bir kadın, uçağının yolcu almaya başladığını bildirdi ve Gölge'nin koltuğunun bulunduğu sıra ilk çağrılan oldu. En

arkadaydı ve yanında boş bir koltuk vardı. Yağmur devamlı uçağın yan tarafını dövüyordu: Gölge küçük çocukların gökyüzünden avuç avuç kurutulmuş bezelye fırlattığını hayal etti.

Uçak kalkarken uykuya daldı.

Gölge karanlık bir yerdeydi ve ona bakan şey bizon kafalıydı, pis kokuyordu, kürklüydü ve kocaman, ıslak gözleri vardı. Vücudu insan vücuduydu, yağlanmış ve kaygandı.

“Değişimler geliyor,” dedi bizon, dudaklarını oynatmadan. “Verilmesi gereken belli kararlar var.”

Islak mağara duvarlarında ateş ışıkları oynadı.

“Neredeyim?” diye sordu Gölge.

“Yeryüzünde ve yerin altında,” dedi bizon adam. “Unutulmuşların beklediği yerdesin.” Gözleri parlak siyah misketler, sesi dünyanın altından gelen bir gürleme gibiydi. Islak inek gibi kokuyordu. “İnan bana,” dedi gür ses. “Hayatta kalacaksan, inanmalısın.”

“Neye?” diye sordu Gölge. “Neye inanmalıyım?”

Bizon adam Gölge’ye baktı, sırtını dikleştirerek kocaman oldu ve gözleri ateşle doldu. Tükürüklü bizon ağzını açtı ve ağzının içi, kendi içinde, yerin altında, yanan alevlerle kızarmıştı.

“Her şeye,” diye kükredi bizon adam.

Dünya yan yattı, fırıl fırıl döndü ve Gölge bir kez daha uçaktaydı; ama yan yatma hissi devam etti. Uçağın önünde, bir kadın gönülsüzce çığlık attı.

Uçağın çevresinde göz kamaştırıcı şimşekler çaktı. Kaptan haberleşme sisteminden yolculara, fırtınadan kurtulmak için biraz yükselmeye çalışacağını bildirdi.

Uçak sallanıp sarsılıyordu. Gölge soğukkanlılıkla ve aylak aylak, ölecek miyim diye merak etti. Mümkün görünüyor, diye karar verdi, ama olası değildi. Pencereden dışarı bakıyor, şimşeklerin ufku aydınlatmasını izliyordu.

Sonra yine uykuya daldı ve rüyasında cezaevinde olduğunu, Low Key'nin yemek sırasında birinin onu öldürtmek için adam tuttuğunu söylediğini, ama Gölge'nin bunu kimin, neden yaptığını bulamadığını düşledi; uyandığı zaman iniş için alçalıyorlardı.

Sendeleyerek uçaktan indi, gözlerini kırıştırıyor ve ayılmaya çalışıyordu.

Tüm havaalanlarının birbirine benzediğini kanısına çok öncesinden varmıştı. Nerede olduğunuz önemli değildi, havaalanındaydınız işte: yer seramikleri, yürüyüş yolları, tuvaletler, biniş kapıları, gazeteciler, floresan lambalar. Bu havaalanı da bir havaalanı gibi görünüyordu. Sorun şuydu ki, bu onun gideceği havaalanı değildi. Bu, büyük bir havaalanıydı, çok fazla insan ve çok fazla biniş kapısı vardı.

İnsanlar, sadece havaalanlarında ve hapishanelerde görebileceğiniz gibi donuk ve bitkin görünüyordu. *Diğer insanların cehennem olduğu bir dünyada*, diye düşündü Gölge, *havaalanları da Araf'tır*.

“Affedersiniz, hanımefendi?”

Kadın elindeki not defterinin üzerinden ona baktı. “Evet?”

“Bu hangi havaalanı?”

Kadın şaşkın şaşkın bakarak, onun şaka yapıp yapmadığına karar vermeye çalıştı; sonra, “St. Louis,” dedi.

“Ben uçağın Eagle Point'e gittiğini sanıyordum.”

Öyleydi. Fırtına yüzünden buraya yönelttiler. Bildirdiler mi?”

“Muhtemelen bildirdiler. Ben uyuyordum.”

“Şuradaki kırmızı ceketli adamla konuşmanız gerek.”

Adam Gölge kadar uzun boyluydu: yetmişlerin televizyon dizilerindeki babalara benziyordu. Bir bilgisayara bir şeyler girdi ve Gölge'ye terminalin uzak ucundaki bir biniş kapısına koşmasını *-koş!* dedi.